

Паперова копія
електронного документа

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

НАКАЗ

Київ

№ _____

**Про відмову в погодженні
(непогодження) антикорупційної
програми Державного агентства
лісових ресурсів України на
2021 – 2023 роки**

Відповідно до п. 10 ч. 1 ст. 7, п. 12 ч. 1 ст. 11, п. 11 ч. 1 ст. 12, ч. 1 ст. 19 Закону України «Про запобігання корупції», пп. 7, 9 розділу IV Порядку підготовки, подання антикорупційних програм на погодження до Національного агентства з питань запобігання корупції та здійснення їх погодження, затвердженого рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 08.12.2017 № 1379, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 22.01.2018 за № 87/31539 (із змінами),

наказую :

1. Відмовити у погодженні антикорупційної програми Державного агентства лісових ресурсів України на 2021 – 2023 роки, затвердженої наказом Голови Держлісагентства від 07.09.2021 № 502, надісланої супровідним листом від 18.10.2021 № 12-11/8458-21, з урахуванням обґрунтувань, що додаються.
2. Департаменту запобігання та виявлення корупції забезпечити направлення копії цього наказу до Державного агентства лісових ресурсів України.
3. Державному агентству лісових ресурсів України протягом 30 днів з дати отримання копії цього наказу розглянути висловлені Національним агентством з питань запобігання корупції зауваження, усунути виявлені недоліки та повторно подати антикорупційну програму на погодження до Національного агентства з питань запобігання корупції.
4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Голови Національного агентства з питань запобігання корупції Преснякова І.Є.

Голова

Олександр НОВІКОВ

Національне агентство з питань запобігання корупції
№744/21 від 19.11.2021

Підписувач Новіков Олександр Федорович

Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000FACA2D0037708B00

Дата підписання 19.11.2021 18:09:03

КОПІЯ

Додаток
до наказу Національного агентства з
питань запобігання корупції

19 листопада 2021 року № 744/21

Обґрунтування
Національного агентства з питань запобігання корупції
щодо відмови в погодженні (непогодженні) антикорупційної програми
Державного агентства лісових ресурсів України на 2021 – 2023 роки

Антикорупційна програма Державного агентства лісових ресурсів України на 2021 – 2023 роки затверджена наказом Голови Держлісагентства від 07.09.2021 № 502 (далі – антикорупційна програма Держлісагентства), надіслана супровідним листом від 18.10.2021 № 12-11/8458-21.

Аналіз антикорупційної програми Держлісагентства здійснювався на відповідність вимогам, визначеним у розділі II Порядку підготовки, подання антикорупційних програм на погодження до Національного агентства з питань запобігання корупції та здійснення їх погодження, затвердженого рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції (далі – Національне агентство) від 08.12.2017 № 1379 (далі – Порядок), Методології оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади, затвердженої рішенням Національного агентства від 02.12.2016 № 126 (далі – Методологія), зокрема:

- принципам підготовки антикорупційної програми;
- порядку затвердження антикорупційної програми;
- вимогам до складових частин антикорупційної програми органу влади, в тому числі звіту за результатами оцінки корупційних ризиків;
- правилам оцінки корупційних ризиків;
- вимогам до заходів щодо усунення виявлених корупційних ризиків.

З метою аналізу вивчено матеріали антикорупційної програми Держлісагентства, нормативно-правові акти, які регулюють діяльність агентства, антикорупційну програму Держлісагентства за попередній період.

За результатами аналізу антикорупційної програми Держлісагентства встановлено, що вона не відповідає вимогам, визначеним у пп. 1, 9 розділу II Порядку, а саме:

1. Розроблена з порушенням принципів підготовки антикорупційної програми органу влади:

1.1. Галузевої належності та всеохопленості

Цей принцип зобов'язує орган влади враховувати в антикорупційній програмі сферу діяльності такого органу влади, передбачати заходи відповідно до усіх його повноважень та функцій згідно з положеннями спеціальних нормативно-правових актів, а також поширюватись на всю його організаційну

структуру (п.п. 4 п. 1 розділу II Порядку).

Відповідність цьому принципу Національне агентство встановлює, серед іншого, шляхом аналізу робочого плану оцінки корупційних ризиків у діяльності органу влади та звіту за результатами такої оцінки.

У робочому плані оцінки корупційних ризиків, який складається з дотриманням принципу галузевої належності та всеохопленості, як об'єкти оцінки корупційних ризиків визначаються усі функції та завдання органу влади, його посадових осіб, що передбачені законодавчими актами, а також способи їх реалізації (абз. 6 п. 2 розділу I, абз. 3 п. 4 розділу II Методології).

Водночас робочий план оцінки корупційних ризиків у діяльності Держлісагентства (далі – робочий план) не містить інформації про всі функції та завдання агентства, передбачені відповідним законодавством.

Так, матеріалами антикорупційної програми Держлісагентства не підтверджується здійснення оцінки корупційних ризиків, зокрема, у таких завданнях агентства, передбачених Положенням про Державне агентство лісових ресурсів України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 08.10.2014 № 521:

- здійснення державного управління територіями та об'єктами природно-заповідного фонду в лісах підприємств, установ і організацій, що належать до сфери його управління;
- організація ведення лісовпорядкування та впорядкування мисливських угідь;
- ведення державного лісового кадастру та обліку лісів;
- здійснення моніторингу лісів;
- прийняття рішень про віднесення лісів до відповідної категорії;
- організація видачі спеціальних дозволів на використання лісових ресурсів;
- здійснення державного контролю за дотриманням законодавства в галузі мисливського господарства і полювання;
- організація роботи з укладення з користувачами мисливських угідь договорів про умови ведення мисливського господарства та здійснення контролю за їх виконанням;
- ведення державного обліку чисельності і добування мисливських тварин;
- видання посвідчень мисливця і щорічної контрольної картки обліку добутої дичини та порушень правил полювання;
- внесення пропозицій щодо надання в користування мисливських угідь та припинення права користування ними органам, що приймають зазначені рішення;
- забезпечення функціонування державної лісової охорони, координація діяльності лісової охорони інших постійних лісокористувачів і власників лісів, участь у забезпеченні реалізації державної політики у сфері пожежної безпеки, забезпечення організації та координації заходів з охорони державного мисливського фонду і заходів з регулювання чисельності мисливських, хижих та шкідливих для мисливського господарства тварин;
- у межах повноважень, передбачених законом, розгляд справ про адміністративні правопорушення та накладення адміністративних стягнень;
- здійснення у межах повноважень, передбачених законом, заходів щодо

зовнішньоекономічної діяльності, захисту інтересів підприємств, установ і організацій, що належать до сфери його управління, на зовнішньому ринку, розвитку внутрішнього ринку продукції і послуг лісового та мисливського господарства, внесення в установленому порядку пропозицій щодо умов оподаткування і кредитування, особливостей приватизації таких підприємств, установ і організацій;

– видання сертифіката про походження лісоматеріалів.

Оцінкою корупційних ризиків у діяльності Держлісагентства також не охоплено функцію управління майном підприємств, установ і організацій, що належать до сфери управління агентства, здійснення нагляду і контролю за їх діяльністю, добору кадрів на керівні посади державних підприємств.

Ці та інші функції і завдання, якими наділене Держлісагентство, не відображені у робочому плані Держлісагентства як об'єкти оцінки корупційних ризиків, натомість об'єкти оцінки визначені узагальнено як сфери діяльності агентства.

Урахування в антикорупційній програмі усіх функцій та завдань Держлісагентства не підтверджується і у звіті за результатами оцінки корупційних ризиків.

Також антикорупційна програма Держлісагентства та матеріали, додані до неї, не містять інформації про проведення оцінки корупційних ризиків у діяльності територіальних органів Держлісагентства.

Таким чином, антикорупційна програма Держлісагентства не передбачає заходів відповідно до усіх повноважень та функцій Держлісагентства згідно з положеннями спеціальних нормативно-правових актів, що свідчить про здійснення формальної оцінки корупційних ризиків та порушення встановленого п. 1 розділу II Порядку принципу галузевої належності та всеохопленості при підготовці антикорупційної програми.

1.2. Об'єктивності та неупередженості

Зазначений принцип вимагає, щоб дії та рішення посадових осіб органу влади під час підготовки антикорупційної програми були спрямовані виключно на досягнення мети щодо налагодження в органі влади ефективної системи запобігання та виявлення корупції (п.п. 5 п. 1 розділу II Порядку).

Всупереч цьому принципу антикорупційна програма Держлісагентства не спрямована на ефективне управління корупційними ризиками та не сприятиме досягненню мети її прийняття, оскільки результати оцінки корупційних ризиків у діяльності Держлісагентства характеризуються сукупністю таких недоліків:

описи та чинники ідентифікованих корупційних ризиків сформульовані таким чином, що унеможливають розуміння, які конкретно корупційні ризики існують у діяльності Держлісагентства та, відповідно, у чому вони полягають (ризики №№ 6, 9, 10, 19, 20 за порядком);

низка ідентифікованих у діяльності Держлісагентства ризиків не відповідають ознакам корупційних ризиків, визначеним у п. 2 розділу I Методології, а характеризують можливі загальні недоліки в організації роботи

Держлісагентства (ризиків №№ 2, 3, 4, 7, 8, 11, 15, 17, 18, 22 за порядком);

чинники окремих корупційних ризиків визначені формально і не є дійсними причинами та умовами, які можуть призвести до вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень (ризиків №№ 13, 14, 16 за порядком);

очікувані результати виконання окремих запропонованих заходів не пов'язані з самими заходами з усунення (мінімізації) корупційних ризиків (ризиків №№ 1, 2, 13 за порядком).

Зазначене вище унеможливило визначення конкретних причин та умов, які можуть стимулювати або дозволяти скоєння посадовими особами Держлісагентства при виконанні ними функцій держави корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, а також здійснення аналізу достатності запропонованих заходів для їх мінімізації / усунення.

Таким чином, антикорупційна програма Держлісагентства не спрямована на налагодження ефективної системи запобігання та виявлення корупції у діяльності органу влади, що порушує вимоги п. 1 розділу II Порядку.

2. Звіт за результатами оцінки корупційних ризиків у діяльності органу влади не містить обов'язкових складових

Відповідно до абз. 2 п. 9 розділу II Порядку звіт за результатами оцінки корупційних ризиків має відповідати вимогам Методології: містити опис ідентифікованих корупційних ризиків, їх чинників та можливих наслідків корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією.

Всупереч зазначеному у формальному визначенні корупційних ризиків за результатами їх ідентифікації та додатку № 1 до звіту за результатами оцінки корупційних ризиків у діяльності Держлісагентства відсутні опис, чинники та можливі наслідки корупційного чи пов'язаного з корупцією правопорушення до корупційного ризику № 1 за порядком, що оцінений у додатку № 2 до цього звіту.

3. Існує потреба у здійсненні додаткової оцінки корупційних ризиків, оскільки:

3.1. Попередню оцінку корупційних ризиків проведено неповно

Відповідно до абз. 2 п. 1 розділу III Методології під час ідентифікації корупційних ризиків в органі влади визначаються його вразливі до ризиків сфери діяльності, окремі функції та завдання, конкретні напрями діяльності структурних підрозділів під час виконання ними функцій та завдань.

Ідентифікація корупційних ризиків проводиться шляхом дослідження (аналізу) зовнішнього та внутрішнього середовища органу влади на предмет виявлення чинників корупційних ризиків як у нормативно-правових актах, так і організаційно-управлінській діяльності органу влади (абз. 1 п. 2 розділу III Методології).

При цьому Методологією передбачені різноманітні джерела отримання інформації для ідентифікації корупційних ризиків (п. 3 розділу III Методології):

інтерв'ювання (соціологічне опитування), анкетування (у тому числі анонімне) працівників органу влади, а також представників громадськості, які

взаємодіяли (взаємодіють) з органом влади, зокрема з використанням електронної пошти, мережі Інтернет, телефону тощо;

нормативно-правові та організаційно-розпорядчі акти, що регулюють діяльність органу влади;

аналіз здійснених заходів щодо усунення виявлених корупційних ризиків за попередні періоди;

результати перевірок, аудитів, проведених контролюючими органами, а також внутрішніх перевірок та службових розслідувань в органі влади;

публікації в засобах масової інформації та соціальних мережах;

інформація з відкритих реєстрів;

звернення, що надійшли до органу влади від фізичних та юридичних осіб.

Зазначені джерела є обов'язковими для збору та аналізу членами комісії з оцінки корупційних ризиків та уповноваженою особою з питань запобігання корупції під час оцінки корупційних ризиків у діяльності органу влади.

Водночас матеріалами антикорупційної програми Держлісагентства не підтверджується, що при ідентифікації корупційних ризиків були проаналізовані та вивчені обов'язкові джерела, які містять інформацію про корупційні ризики у діяльності Держлісагентства.

Так, шляхом моніторингу інформації з відкритих джерел Національне агентство встановило, що відповідно до абз. 5 п. 9 розділу IV Порядку є потреба у здійсненні додаткової оцінки корупційних ризиків, які ідентифікуються у таких напрямках діяльності агентства:

- надання дозволів на проведення вирубок дерев:

- <https://cutt.ly/TTnXxNI>;

- <https://cutt.ly/jTn2MDv>;

- <https://cutt.ly/RTn8cdT>;

- <https://cutt.ly/cTmvqhc>;

- <https://cutt.ly/aTmIerK>;

- <https://cutt.ly/zTmMEDl>;

- видача сертифікатів про походження лісоматеріалів та виготовлених з них пиломатеріалів для здійснення експортних операцій:

- <https://revestr.court.gov.ua/Review/96609840>;

- <https://revestr.court.gov.ua/Review/97609815>;

- перевірка якості створення лісових культур та проведення рубок догляду з молодняках: <https://revestr.court.gov.ua/Review/86557820>;

- здійснення контролю за дотриманням вимог нормативно-правових актів щодо ведення лісового господарства: <https://cutt.ly/ETmgDH6>.

Корупційні ризики, які ідентифікуються у діяльності агентства за вказаними напрямками, не оцінені, заходи з їх усунення (мінімізації) у антикорупційній програмі не визначені.

Таким чином, є потреба у проведенні додаткової оцінки корупційних ризиків у діяльності Держлісагентства.

3.2. Запропоновані заходи з усунення (мінімізації) корупційних ризиків не спрямовані на ліквідацію або мінімізацію умов (причин) виникнення корупційних ризиків.

Заходи з усунення (мінімізації) корупційних ризиків визначені у додатку 2 до звіту за результатами оцінки корупційних ризиків у діяльності Держлісагентства. Серед цих заходів Національне агентство ідентифікувало заходи, які не спрямовані на усунення або мінімізацію умов (причин) виникнення корупційного ризику.

Так, для усунення (мінімізації) корупційного ризику № 12 за порядком «встановлення в тендерній документації дискримінаційних вимог, що призводять до зменшення кола потенційних учасників торгів» запропоновано захід: «при підготовці тендерної документації не допускати включення до неї вимог, що обмежують конкуренцію та призводять до дискримінаційних вимог». Однак такий захід не спрямований на усунення чинника цього ризику «недостатній контроль за підготовкою тендерної документації».

Для усунення (мінімізації) корупційного ризику № 21 за порядком «безпосереднє спілкування працівників Держлісагентства з заявниками в процесі розгляду документів та можливість передачі службової інформації суб'єкту лісогосподарської діяльності неофіційним шляхом» запропоновано захід «контроль за відповідальністю щодо нерозголошення службової інформації». Однак такий захід не спрямований на усунення чинників цього ризику «неналежний контроль за нерозголошенням службової інформації та відсутність чіткого переліку відомостей, які містять службову інформацію, що є власністю держави в Держлісагентства і якій надається гриф обмеження «для службового користування».

Вказане порушує вимоги абз. 3 п. 9 розділу II Порядку, відповідно до якого заходи, що закріплюються у звіті за результатами оцінки корупційних ризиків у діяльності органу влади, мають бути достатніми для усунення або мінімізації умов (причин) виникнення таких ризиків.

3.3. Запропоновані заходи з усунення (мінімізації) корупційних ризиків є існуючими заходами контролю

Серед заходів щодо усунення корупційних ризиків у діяльності Держлісагентства, визначених у додатку 2 до звіту за результатами оцінки корупційних ризиків, Національне агентство ідентифікувало такі існуючі заходи контролю: відкритість та доступність інформації про закупівлі; оприлюднення інформації про проведення закупівлі із встановленням строків подання пропозицій постачальниками, критеріїв відбору, а також публікація відомостей про постачальника, у якого здійснюватиметься закупівля. Ці заходи запропоновані для усунення корупційного ризику № 13 за порядком, ідентифікованого як «зловживання під час розгляду та проведення оцінки пропозицій учасників з метою відхилення пропозиції учасника-переможця закупівлі».

Водночас вказані заходи контролю вже передбачені чинним законодавством, зокрема Законом України «Про публічні закупівлі».

Отже, в антикорупційній програмі Держлісагентства порушені вимоги абз. 4 п. 9 розділу II Порядку, відповідно до якого закріплення існуючих заходів контролю як заходів із усунення корупційних ризиків не допускається.

З огляду на викладене антикорупційна програма Держлісагентства на 2021 – 2023 роки не підлягає погодженню Національним агентством на підставі абз. 2, 4, 5 п. 9 розділу IV Порядку.

**Керівник Департаменту
запобігання та виявлення корупції**

Сергій ДЕРКАЧ

25.11.2021

